

πολλοί τῶν θεατῶν... ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὸ παλάγκον καὶ ἤρ-
χισαν νὰ σύρῳσι τὸν χονδρὸν κάλων... ἐπαναλαμβάνοντες ἐν
ρυθμῷ τὸ κέλευσμα: "Ε, γιασά! "Ε, γιούργια! Α. Παπα-
διαμ. ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Βρὲ χάντε, βρὲ χούντε
τσάλα πάλα τσίγκος
ἔ λέσα γιαλέσα
ἔλι γιαμόλι γιασά
ἦσα χῶ!

β) Εὔγε, μπράβο Θράκ. (Ἑλληνοχώρ.) Μακεδ. (Βέρ.):
"Αι-γιασά, νὰ ζήσης, ποὺ μοῦ ἔκανες αὐτὸ τὸ καλὸ!
Ἑλληνοχώρ. Γιασά Γιώργη Βέρ.

γιασά ἦ, Λέσβ. (Μανδαμᾶδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιφών. γ ι ἄ σ α.

Συντονισμένη ὁμαδική προσπάθεια διὰ τὴν κατέλκυσιν
πλοίου ἢ ἀνέλκυσιν τράτας ρυθμιζομένη διὰ τοῦ ἐπιφωνή-
ματος γ ι ἄ σ α. β) Οἰαδήποτε ὁμαδική προσπάθεια:
Σ' κουνόμαστι, κάνουμι μιὰ γιασά καὶ τοὺ σκάβουμι. Νὰ
σκουθοῦμι ὕστισρα μὴ τ' ὀρουσιά, νὰ κάνουμι μιὰ γιασά,
νὰ τὸν βγάλουμι.

γιασάκι τό, Ἡπ. Ἰων. (Βουρλ.) Κάρπ. (Ἑλυμπ.)
Κρήτ. Μεγίστ.—Γ. Βλαχογιάνν., Κλέφτ. Μορ. 74 γιασάκιν
Λυκ. (Λιβύσσ.) γιασάκ-κιν Κύπρ. γιασάκ' Δαρδαν. (Λάμ-
ψακ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Μάδυτ. κ.ά.) γιασάχ' Πόντ.
(Ἀντρεάντ.) διασάκι Θήρ. Ἰων. (Κρήν. Σμύρν.) Κάσ. Κε-
φαλλ. Κρήτ. (Βιάνν. Σητ. κ.ά.) Κωνπλ. Κῶς Μήλ. Μύκ.
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Βούρβουρ. κ.ά.) Ρόδ. Χίος (Βροντ.
Ἑγρηγόρ.) — Λεξ. Βάιγ. διασάκιν Ρόδ. διασάκ' Εὔβ. (Αἰ-
δηψ. Ψαχν. κ.ά.) Ἡπ. (Ἰωάνν.) Μακεδ. (Νάουσ. κ.ά.) Σκό-
πελ. διασάτσι Θήρ. (Οἶα κ.ά.) Χίος (Καστρ. κ.ά.) διασάτσ'
Λέσβ. δγιασάτσι Χίος.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ya sa k* = νόμος, κανονισμός, ἀπαγό-
ρευσις, ἀπηγορευμένος. Οἱ ἀρχόμενοι ἀπὸ δ τύποι κατὰ πα-
ρετυμ. ἴσως πρὸς τὴν πρόθ. δ ι ἄ. Πβ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ
2,313 καὶ λ. γ ι ἄ (Ι). Κατὰ Μ. Φιλήντ., Γλωσσογν. 2,228
ἢ παρετυμ. ἐκ τῆς λ. δ ι ἄ τ α γ μ α, ἢ ἐκ τῆς συνηθεστέρας
δ ι ἄ τ α γ ἦ.

1) Ἀπαγόρευσις νομικῆς ἢ ἄλλης φύσεως ἐνθ' ἄν.: Εἶναι
γιασάκι νὰ μπῆς μέσα Ἡπ. Εἶναι διασάκι καὶ δὲν βορεῖς
νὰ μιλής ἐλευτέρα Κῶς Διασάκι 'ναι καὶ δὲ γάνει νὰ κυνηγᾷς
Σητ. Ἐγὼ δὲ σοῦ βάνω διασάκι Μήλ. Μὰ διασάκι ἔχει καὶ
τὸ φαί καὶ θὰ μοῦ λές νὰ μὴ ἀρώω; Ἀπύρανθ. Μὴν πάης σ'
ἱκεῖν' τοῦ μέρους, γιατί 'ν' γιασάκ' Λάμψακ. Ἡ κλεψιά ἐγ-
γιασάκ-κιν Κύπρ. Τὰ βλάμ'κα τὰ τραγούδια ποίκασι δα
διασάτσ' Λέσβ. || Παροιμ. φρ. Τὰ μάτια διασάκι δὲν ἔχουνε
(οὔδεις περιορισμὸς δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸ νὰ βλέπη
κανεὶς κάποιον ἢ κάτι, ἰδιαίτερος εἰς τὸ νὰ ἀποθαυμάζῃ
ὠραίας νεάνιδας ἢ νέους) πολλαχ. Ἐχουνε καὶ τὰ μάτια
διασάκι (ἀντιθέτως πρὸς τὸ προηγ., πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κά-
ποιος φραγμὸς εἰς τὴν παρακολούθησιν, τὸν ἀποθαυμασμὸν
ἄλλων προσώπων, ὅταν τοῦτο εἶναι ἀδιάκριτον) Ἀπύρανθ. ||
Ἄσμ.

Νὰ τὸ περάσω θέλω 'γὼ ἐκεῖνο τὸ σοκάκι
κι ἀκόμα δὲν ἐγίνηκε τῶν ἀμμαθιῶ διασάκι

Βιάνν.

Πέρα ψηλέ, πέρα, λιγνέ, πέρα το τὸ σοκάκι
κι ἀκόμη 'ἐν ἐβάλασι τῶν ἐμμαδιῶ διασάκι

Ἀ κάμω θῶ μιὰν γλειδαριά, νὰ κλείσω τὴν γαριά μου,
νὰ κάμω τσαὶ γιὰ λόγου σου διασάτσιν δὴμ-μηλιά μου

Χίος. β) Ἐντροπή Πελοπν. (Βούρβουρ.): Δὲ δό 'χουν για
διασάκι οἱ Ἀραχοβίτισσες. 2) Ἀνάγκη, βία, δύσκολος περί-
στασις Β. Εὔβ. Κωνπλ. Μακεδ. (Νάουσ. κ.ά.) Πελοπν.
(Βούρβουρ.) Ἦτανε διασάκ' νὰ ξεκινήσῃς τοῦ μισ'μέρ' μὴ
τ' γάφα! Β. Εὔβ. Φάγαμι δυὸ ἰλίσις κι πέρας' τοῦ διασάκ'
αὐτόθ. Κι αὐτὸ τὸ διασάκι θὰ περάσῃ (θὰ περάσῃ κι αὐτὴ
ἡ δυσκολία, κι αὐτὸ τὸ κακὸ) Κωνπλ. β) Μεγάλῃ ἐπιθυμία
Εὔβ. (Ἀκρ.) Μακεδ. (Νάουσ.): Δό μ' κι μένα λ'γάκ', ἔτσ'
για νὰ μ' πιράσ' τοῦ διασάκ' Ἀκρ. Συνων. ἀ π ο θ υ μ ι ἄ,
ἀ ρ α θ υ μ ι ἄ, θ ε ρ ι α κ λ ῖ κ ι, λ α χ τ ἄ ρ α, μ ε ρ ἄ κ ι.
3) Βιαστικὸν ἢ συχνὸν «πήγαινε-ἔλα» Εὔβ. (Αἰδηψ.): Αὐτὸ
τοῦ διασάκ' δὲ μ' ἀρέσ'.

γιασακτισῆς ὁ, Ἡπ. (Κουκούλ. κ.ά.) Θράκ. (Μάδυτ.
κ.ά.) γιασακτισῆς Ἡπ. (Ζαγόρ.) γιασαξῆς Ἰων. (Βουρλ.)
Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Θεσσαλον.) διασακτισῆς—Λεξ.
Βάιγ. Λάουνδ. διασακτισῆς Στερελλ. (Περίστ.) — Μακρυγ.,
Ἀπομν. 2,21 διασαξῆς Ἡπ. Κρήτ. (Βιάνν. Σητ. κ.ά.) Θηλ.
διασαξίνα Κρήτ. (Βιάνν. Σητ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ya sa k e i* = ὑπάλληλος, συνήθως ἐνο-
πλος, ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν εἰσαγωγὴν προσώπων εἰς
ὑψηλὰ τοιαῦτα. Διὰ τὸν τύπ. δ ι ἄ σ α κ τ σ ῆ ς π β. γ ι ἄ -
σ ἄ κ ι - δ ι ἄ σ ἄ κ ι. Ὁ τύπ. δ ι ἄ σ α κ τ σ ῆ ς καὶ εἰς
Σομ.

1) Τοῦρκος στρατιώτης διατεθειμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
τῶν χριστιανικῶν προξενίων, μητροπόλεων κλπ. κατὰ τὴν
ἐποχὴν τῆς τουρκοκρατίας καὶ ἐπιφορτισμένος νὰ ἐκτελῇ
χρέη θυρωροῦ καὶ κλητῆρος καὶ νὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὴν τήρησιν
τῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων καὶ γενικῶς τῆς τάξεως ἐνθ'
ἄν.: Ὁ γιασαξῆς τοῦ προξενείου Βουρλ. Πήγαμε 'ς τὴ Μη-
τροπόλη καὶ μᾶς μπόδισε ὁ γιασακτισῆς Ἡπ. Φύλαγαν ἀπό-
ξω τὴν πόρτα οἱ διασακτισῆδες οἱ Τοῦρκοι τοῦ κονσόλου
καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι Μακρυγ. ἐνθ' ἄν. Συνών. κ α β ἄ -
σ η ς, κ λ η τ ἦ ρ α ς. β) Ἰδιωτικὸς σωματοφύλαξ εἰς τὴν
ὑπηρεσίαν προύχοντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς τουρκοκρατίας
Κύπρ. 2) Ἐλεγκτῆς Κρήτ. (Σητ. κ.ά.): Δὲ σ' ἔβαλα διασαξῆ,
νὰ μοῦ λές εἶδα νὰ κάνω Σητ. Ἀμα σὲ βάλωμε διασαξίνα,
θὰ κάνωμε ὅ,τι θὰ μᾶσε λές αὐτόθ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Σ τοῦ Διασαξῆ Βιάνν.

γιασαντίζω ἀμάρτ. γιασιadίζου Σαμοθρ. γιασατίν-νου
Λυκ. (Λιβύσσ.) γιασατοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) γιασατιῶ Καππ.
(Φάρας.) γιασατῶ Καππ. (Φλογ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ya s a m a k* = ζῶ.

1) Ζῶ, διάγω βίον Καππ. (Φάρας.) Λυκ. (Λιβύσσ.) 2) Εὐ-
δοκιμῶ, προκόπτω Σαμοθρ.: Τίτα τὰ δέδαα 'ς δὸν δόπου
μας, ὅσον νὰ τὰ πουλ'μᾶς, δὲ γιασιadίζ' (αὐτὰ τὰ δένδρα
ὅσο καὶ ἂν τὰ φροντίζῃς, δὲν προκόπτουν). 3) Ἀναρρωνύω
Φλογ.: Ὁμουτσούζ 'ναι, δὲ γιασατῆ, ὅ,τ' νὰ γιασατίσ' δὲν
'ναι, νὰ βγῇ ᾤ ἦ τ' (= νεκρὸς εἶναι, δὲν γίνεται καλά, δὲν
εἶναι νὰ γιάνῃ, θὰ βγῇ ἢ ψυχὴ του).

γιασάρω ἀμάρτ. γιασέρω Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιφών. γ ι ἄ σ α.

Σύρω τι ἰσχυρῶς διὰ σχοινίου, ἐπὶ τῶν ναυτῶν τῶν συ-
ρόντων τὴν τράταν. β) Σύρω τινὰ διὰ τῆς βίας.

γιασασίν ἐπιφών. Ἡπ. (Κουκούλ.)

Ἐκ τοῦ Τουρ. *ya s a s i n* = εὔγε σας!

Εὔγε, μπράβο: Γιασασίν, ὡρὲ μπάρμπα-Κώστα, μὴ τοῦ
χουρὸ π' κάψ'! Γιασασίν, κυρὰ Λιουνόρα, μὴ τοῦ πιδὶ

